

7. Hoe sta ik in de gemeente? I b. de betekenis die je hebt voor de gemeente

Kernwoord: jong en oud in de gemeente

Fijn dat u/jij er bent!

Bijbelgedeelte: Handelingen 2:14-21

Bijlagen

Bijlage bij
4.1 De Bijbel over jong en oud
4.2 Jong en oud en de toekomst
8.3 Bijbelstudie uit HGJB Generator #19

BIJBELGEDEELTEN EN OPDRACHTEN

Hieronder vind je verschillende bijbelgedeeltes die allemaal gaan over jongeren of ouderen.

1. Lees met elkaar de bijbelgedeeltes, en zet bij elk gedeelte één van de volgende symbolen:

* = dit vind ik mooi

/ = dit vind ik lastig

! = dit vind ik belangrijk

? = dit snap ik niet

2a. Loop in je groepje nog eens alle kaders langs en deel met elkaar welk je symbool je hebt geplaatst en waarom.

2b. Probeer ook bij elk gedeelte duidelijk te krijgen: 'Wat zegt dit bijbelgedeelte over jongeren of ouderen?'

3. Kies voor jezelf één tekst die je mee wil nemen 'naar huis'.

Bijbelgedeelten bij 4.1 versie: Herziene Statenvertaling

Psalm 92:14-16

14 Wie in het huis van de HEERE geplant zijn,
die mogen groeien in de voorhoven van onze God.

15 In de ouderdom zullen zij nog vruchten dragen,
zij zullen fris en groen zijn,

16 om te verkondigen dat de HEERE waarachtig is;
Hij is mijn rots en in Hem is geen onrecht.

Prediker 11:9-10

9 Verblijd u, jongeman, in uw jeugd,
en laat uw hart vrolijk zijn in de dagen van uw jeugd.

Ga in de wegen van uw hart
en volg wat uw ogen zien,
maar weet dat God u over dit alles
in het gericht zal brengen.

10 Weer dus de wrevel uit uw hart,
en doe het kwade weg uit uw lichaam.
De jeugd en jonge jaren zijn immers een zucht.

Joël 2:28

28 Daarna zal het geschieden
dat Ik Mijn Geest zal uitstorten op alle vlees:
uw zonen en uw dochters zullen profeteren,
uw ouderen zullen dromen dromen,
uw jongemannen zullen visioenen zien.

1 Timotheüs 5:1-4

1 Vaar niet uit tegen een oude man, maar spoor hem aan
als een vader, jonge mannen als broers,
2 oude vrouwen als moeders, jonge vrouwen als zusters,
in alle reinheid.

1 Petrus 5:5

5 Evenzo, jongeren, wees aan de ouderen onderdanig;
en wees allen elkaar onderdanig. Wees met nederigheid
bekleed, want God keert Zich tegen de hoogmoedigen, maar
de nederigen geeft Hij genade.

1 Johannes 2:12-14

12 Ik schrijf u, lieve kinderen, want de zonden zijn u verge-
ven omwille van Zijn Naam.
13 Ik schrijf u, vaders, omdat u Hem kent Die er vanaf het
begin is. Ik schrijf u, jonge mannen, omdat u de boze hebt
overwonnen. Ik schrijf u, kinderen, omdat u de Vader kent.
14 Ik heb u geschreven, vaders, omdat u Hem kent Die er
vanaf het begin is. Ik heb u geschreven, jonge mannen,
omdat u sterk bent en het Woord van God in u blijft en u de
boze hebt overwonnen.

BIJBELGEDEELTEN EN OPDRACHTEN

Hieronder vind je verschillende bijbelgedeeltes die allemaal gaan over jongeren of ouderen.

1. Lees met elkaar de bijbelgedeeltes, en zet bij elk gedeelte één van de volgende symbolen:

* = dit vind ik mooi

/ = dit vind ik lastig

! = dit vind ik belangrijk

? = dit snap ik niet

2a. Loop in je groepje nog eens alle kaders langs en deel met elkaar welk je symbool je hebt geplaatst en waarom.

2b. Probeer ook bij elk gedeelte duidelijk te krijgen: 'Wat zegt dit bijbelgedeelte over jongeren of ouderen?'

3. Kies voor jezelf één tekst die je mee wil nemen 'naar huis'.

Bijbelgedeelten bij 4.1 versie: Nieuwe Bijbelvertaling

Psalm 92:14-16

14 Ze staan geplant in het huis van de HEER,
in de voorhoven van onze God groeien zij op.

15 Zij dragen nog vrucht als ze oud zijn
en blijven krachtig en fris.

16 Zo getuigen zij dat de HEER recht doet,
mijn rots, in wie geen onrecht is.

Prediker 11:9-10

9 Geniet dus, beste vriend, van je jonge jaren, haal je hart op aan de dagen van je jeugd. Volg de wegen die je hart wil gaan, gun je ogen wat ze wensen. En onthoud bij alles wat je doet dat God je aan zijn oordeel onderwerpt. 10 Belast je hart niet met verdriet en houd je lichaam vrij van kwalen, want je jeugd en jonge jaren zijn al snel voorbij.

Joël 3:1

1 Daarna zal zich dit voltrekken:
Ik zal mijn geest uitgieten over al wat leeft.
Jullie zonen en dochters zullen profeteren,
oude mensen zullen dromen dromen,
en jongeren zullen visioenen zien;

1 Timotheüs 5:1-2

1 Ga niet tekeer tegen een oude man. Als je hem vermaant, beschouw hem dan als een vader, zoals je jonge mannen als broers moet zien, 2 oude vrouwen als moeders en jonge vrouwen als zusters – en dit in alle zuiverheid.

1 Petrus 5:5

5 En u, jongeren, moet van uw kant het gezag van de oudsten erkennen. Overigens, in de omgang met elkaar moet ieder van u altijd de minste willen zijn, want God keert zich tegen hoogmoedigen, maar aan nederigen schenkt hij zijn genade.

1 Johannes 2:12-14

12 Kinderen, ik schrijf u dat uw zonden u vergeven zijn omwille van zijn naam. 13 Ik schrijf u, ouderen: u kent hem die er is vanaf het begin. Ik schrijf u, jongeren: u hebt hem die het kwaad zelf is overwonnen. 14 Kinderen, ik schrijf u dus dat u de Vader kent. Ouderen, u schrijf ik: u kent hem die er is vanaf het begin. Jongeren, u schrijf ik: u bent sterk, het woord van God blijft in u, en u hebt het kwaad overwonnen.

We onderzoeken een bijbelgedeelte over jong en oud, na de uitstorting van de Heilige Geest.

AANKONDIGING

Zie bijbelstudie 1

NODIG/VOORBEREIDING

Voor ieder een bijbel of het Bijbelgedeelte op papier: Handelingen 2 vers 14-21.

Een kopie van de bijlage.

WERKWIJZE

Als het goed is, zijn er al groepjes gemaakt. Lees in de groepjes met elkaar het bijbelgedeelte. In de bijlage vind je een route met een aantal meerkeuzevragen bij de tekst. Neem die vragen door en bespreek om de beurt wat je daar zou antwoorden.

Maak ten slotte de zin af die aan het eind van het werkblad wordt gesteld.

AFRONDING

Zie bijbelstudie 1.

1

Vers 14. Zojuist is de Heilige Geest uitgestort, de eerste pinksterdag. Sommige mensen die daar iets van meemaken, denken dat de discipelen dronken zijn. Dan zegt Petrus: 'Nu moeten jullie even goed luisteren...' Dat vind ik:

- ☐ nogal brutaal van hem
- ☐ nogal gewaagd van hem
- ☐ nogal dom van hem
- ☐ nogal slim van hem

2

Vers 15. Eerst legt Petrus uit dat ze niet dronken kunnen zijn: het is nog maar 9.00 uur 's ochtends! Hoe zou jij daarop reageren?

- ☐ 'O ja, best logisch eigenlijk, als je erover nadenkt!'
- ☐ 'Dat slaat helemaal nergens op.'
- ☐ 'Dan snap ik nog steeds niet helemaal wat ik net heb gezien en gehoord...'
- ☐ 'Goed punt, ik ben benieuwd wat die Petrus nog meer te zeggen heeft!'

3

Vers 17. Petrus haalt woorden aan van de profeet Joël, om uit te leggen wat er is gebeurd. Wat Joël jaren geleden heeft voorspeld, komt nu uit: de Heilige Geest is uitgestort. We leven nu dus in de laatste dagen, in het eind der tijden. Dat lijkt mij...

- ☐ best fijn om te horen
- ☐ behoorlijk raar om te horen
- ☐ een beetje eng om te horen
- ☐ een beetje overdreven

4

Vers 17. 'Zonen en dochters zullen profeteren en jongeren zullen visioenen zien.' Dat betekent dat jonge mensen dingen van God zien, dat ze vol raken van de Geest. Hoe reageer jij daarop?

- ☐ 'Ik zie dat inderdaad om mij heen, echt geweldig!'
- ☐ 'Gaaf dat niet over vroeger? Ik herken het niet in mijn omgeving...'
- ☐ 'Daar merk ik helemaal niets van, ik zie niets van God.'
- ☐ 'Daar verlang ik heel erg naar!'

5

Vers 17. 'Jongeren zullen visioenen zien en ouderen zullen dromen dromen.' Blijkbaar heb je niet alleen dromen als je jong bent, maar kunnen ouderen die ook hebben. Wat vind je ervan dat God ouderen laat dromen over de toekomst?

- ☐ 'Het lijkt mij een beetje vreemd, ouderen leven toch al in de toekomst?'
- ☐ 'Blijkbaar schakelt God je ook in als je al (heel) oud bent...'
- ☐ 'Ik hoop dat ik dat ook mag meemaken!'
- ☐ 'Super dat er ouderen zijn die worden gedreven door de Heilige Geest!'

6

Vers 18-21. Joël noemt ook een paar andere tekenen van de eindtijd, maar hij zegt er ook bij: 'Wie de Naam van de Heere aanroept, zal worden gered.' Wat maakt die belofte bij jou los?

- ☐ 'Enge beelden hoor, ik hoop dat ik het nooit hoeft mee te maken.'
- ☐ 'Zal God ook mij redden? Misschien moet ik toch vaker bidden...'
- ☐ 'Ik weet het zeker: wat er ook gebeurt, bij God ben ik veilig!'
- ☐ 'Het zou goed zijn als we elkaar steeds aan deze belofte blijven herinneren...'

7

Slotvraag: Wat jongeren en ouderen van elkaar kunnen leren, is ...

.....

.....

.....

PROFETEREN - DROMEN - ZIEN

NIEUW ZICHT OP GOD IN DE ONTMOETING VAN GENERATIES

De gemeente van Christus is een levensvormende gemeenschap van mensen – van jongeren en ouderen – die met en van elkaar leren wat het betekent om met en vanuit Christus te leven. Deze zin uit ‘Bron van leven’ (het beleidsplan 2015-2018 van de HGJB) markeert de identiteit van de gemeente van Christus. Toch is het niet vanzelfsprekend dat de kansen en mogelijkheden die de geloofsontmoeting tussen verschillende generaties biedt, naar waarde worden geschat en benut.

Het schilderij ‘Jakob zegent de zonen van Jozef’ hangt deze dagen op een prominente plaats in de tentoonstelling van de late Rembrandt in het Rijksmuseum. Met recht één van de blikvangers van de expositie. Tegelijk is het ook een bijbels ‘plaatje’. Het staat symbool voor een kernthema uit de Thora: de trouw van Israëls God van generatie op generatie. In die zin is het beeld van Rembrandt veelzeggend: drie generaties, met elkaar verbonden in een verstild moment. Gods zegen stroomt van de oude aartsvader Jakob, via het geloof van de zoon Jozef, naar de kleinkinderen Efraïm en Manasse (Genesis 48: 1-20). Het is opmerkelijk dat Rembrandt in dit beroemde schilderij voorbijgaat aan de onverwachte manier waarop Jakob te werk ging. In de Bijbel lezen we dat hij de voorrang geeft aan de jongste boven de oudste. Rembrandt besteedt in dit schilderij geen aandacht aan de spanningen in het bijbelverhaal. Alle aandacht gaat juist uit naar de verbinding tussen de generaties. Het licht valt op de zegenende rechterhand van Jakob.

LEEG TESTAMENT

Deze artistieke ‘herinterpretatie’ bepaalt ons bij wat God zelf voor ogen had toen Hij ons mensen maakte naar Zijn beeld. Het ‘plaatje’ dat Hij voor ogen had, was dat jong en oud samen de glorie van Zijn naam zouden belijden, Hem zouden kennen en met Hem zouden wandelen in geloof. Maar juist op dit punt zien we scherper dan waar ook de gevolgen van de zondeval doorwerken. Hoeveel kinderen blijven achter met een ‘leeg testament’ omdat het dienen van God door hun ouders niet werd verbonden aan een concrete levensstijl van aanbidding en overgave? Hoeveel kinderen gingen andere wegen, ondanks dat hun ouders een geestelijke erfenis - gevuld met liefde voor God - doorgaven?

Deze situatie heerst vanaf Genesis 3, maar heeft in onze tijd een nieuw gezicht gekregen: door de individualisering worden we steeds meer op onszelf staande, autonome eilandjes. Dat verlies aan gemeenschappelijkheid zie je ook terug in de kerk: het delen van zingeving wordt als minder belangrijk gezien, het gaat om de persoonlijke zingeving (Bron van leven, p. 6). Ook al gaat het hier om een nieuwe trend, het onderliggende probleem is niet nieuw. De verbinding tussen jongeren en ouderen is sinds de zondeval nooit meer vanzelfsprekend. Alleen waar God zelf ingrijpt, stroomt Zijn zegen in de ontmoeting van de generaties.

STIP OP DE HORIZON

In het Oude Testament lees je hoe het Woord van God tot profeten komt, maar ook hoe het verlangen groeit naar de dag waarop niet alleen een enkele profeet Gods Woord zal ontvangen. De belofte klinkt dat Gods Geest zal worden uitgestort op heel het volk. Jongeren en ouderen zullen de HEERE kennen. Deze droom geeft als een stip op de horizon richting aan het leven van Gods volk. Het is de profeet Joël die namens God deze verwachting kernachtig verwoordt:

Daarna zal zich dit voltrekken:

*Ik zal mijn Geest uitgieten over al wat leeft.
Jullie zonen en dochters zullen profeteren,
oude mensen zullen dromen dromen,
en jongeren zullen visioenen zien;
(Joël 3:1 NBV / Joël 2:28 HSV)*

Profeteren – dromen – zien, deze drie woorden getuigen van de ontmoeting met de God van Israël. In Zijn woord laat Hij zich vinden! Ook het dromen van dromen en het zien van visioenen zijn in de kern een ‘woordgebeuren’. Want

door deze middelen geeft God de ontvanger nieuw zicht op Hemzelf en openbaart Hij Zijn wil.

Op de Pinksterdag gaat de belofte van Joël in vervulling. De gemeente van Christus is de gemeenschap waarin de Heilige Geest jong en oud laat delen in de zegen van het profetische Woord van God. Dit wordt benadrukt door Petrus in zijn pinksterpreek waarin hij Joël letterlijk citeert (Handelingen 2:17-21). Nu wordt duidelijk hoe de Geest de rollen omdraait: zonen en dochters zullen profeteren. De laatste die erbij gekomen zijn (de jonge kinderen), zullen de eersten (ouderen) voorgaan in het Koninkrijk van God. Volgens Joël bieden kinderen hun ouders een unieke mogelijkheid om Gods Woord 'nieuw' te horen.

DOORLEEFD GETUIGENIS

Maar dat is niet het enige. Juist van de ouderen wordt gezegd dat zij dromen zullen dromen. Dat is net zo goed de omgekeerde wereld. Want zijn het niet juist de jongeren die – als het goed is – vol zitten van toekomstplannen en dromen? Maar zoals ouderen jongeren nodig hebben om Gods woord 'nieuw' te horen, zo hebben jongeren ouderen nodig om niet zó op te gaan in hun eigen dromen, dat ze het zicht op God verliezen. Juist ouderen hebben in dit opzicht een unieke bijdrage te leveren. Psalm 92 vers 15 zegt van gelovigen op leeftijd dat ze 'duurzaam vrucht dragen in hun grijsheid'. En de vrucht waar de psalm het over heeft, is het doorleefde getuigenis van Gods liefde en trouw. Want

'het is goed om de HEER te loven, uw naam te bezingen, Allerhoogste. In de morgen te getuigen van uw liefde en in de nacht van uw trouw' (vers 2-3 NBV).

Waar jongeren en ouderen elkaar werkelijk ontmoeten rondom het Woord van God, zullen zij visioenen zien. Juist in de onderlinge ontmoeting van generaties kun je nieuw zicht op God ontvangen. *Jongeren kunnen door hun enthousiasme, eerlijkheid of onbevangenheid ouderen aanscherpen in hun omgang met God. Ouderen kunnen door hun geloofs- en levenservaring, nuchterheid of rust het geloof voor jongeren verdiepen (Bron van leven, p. 16).*

VOLLE WERKELIJKHEID

De belofte van de uitstorting van de Heilige Geest die Joël nog in de verte zag, is sinds de Pinksterdag volle werkelijkheid in de gemeente van Christus. Waar kinderen, jongeren en ouderen samen het Woord van God ontvangen, met elkaar delen en eruit leven, volgen zij Jezus in de kracht van de Geest. Daar verdwijnt alle vanzelfsprekendheid en stroomt Gods zegen in de verbinding van de generaties. Precies zoals het Rembrandt voor ogen stond toen hij tegen het einde van zijn leven het portret van Jakob schilderde.

*ds. J. (Tanno) Verboom, gemeentepredikant in Gouda
HGJB Generator voorjaar 2015, nummer 19*

VRAGEN

1

Kun je je een ontmoeting herinneren met iemand van een andere generatie waardoor je meer zicht kreeg op God? Zo ja, hoe was er in deze ontmoeting iets te merken van het 'profeteren - dromen - zien' waarover Joël spreekt? Deel je herinneringen met elkaar.

2

Hoe kan de gemeente een krachtige gemeenschap en leerplek zijn/worden voor jongeren? Wat vraagt dit juist van de ouderen?

3

Welke ervaringen heb je in je eigen gemeente opgedaan met ontmoeting tussen verschillende generaties? Welke mogelijkheden zie je om deze (inter-generatieve) ontmoeting verder te ontwikkelen?
